

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O., TUESDAY MORNING, JUNE 29, 1943

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

Ameriški letalci zopet nad Grčijo

bombardiraju nemškega letališča pri Solunu, so zdaj obiskali nazijske baze pri Atenah. Niti en ameriški bombnik ni bil izgubljen.

Kairo, 28. junija.—Ameriški letalci od 9. zračne armade so vojimi štirimotornimi Liberatorji rušili osiške hangarje, ceste in izhode in zanetili požare na dveh letališčih v bližini. Zadnji četrtek so z veliko silo razbijali po nemškem letališču pri Solunu, s čemer so odprli zračno ofenzivo preko Sredozemnega morja na nemške in italijanske postojanke na Balkanu.

Eksplozivne bombe so vrgli Američani na letališče Elevsis, 10 milij zapadno od Aten in na Hassani, južno od mesta. Po vsem okraju so metali letalci propagando čitvo, namenjeno grškemu narodu, v katerem jih zavezniki pozivajo k vztrajnosti. Povedali so v letakih tudi Grkom, da so izročile Zed. države in posojilnega sklada patrolno ladjo, ki je zgrajena za zasledovanje podmornic. To ladjo so dali Amerikanci grškemu kralju Juriju II.

Kljub vsemu naporu osiških sil, da bi preprečile napad ameriških bombnikov, pa so Američani svojo misijo izvršili ter se vsi vrnili domov na svoje baze. Niti en bombnik ni bil izgubljen.

Proti ameriškim letalcem se je spustila velika formacija napadnih osiških letal. Sedem so jih sklatili na tla, osem drugih pa poškodovali ali morda tudi uničili.

V soboto ponoči so pa angleški bombniki iz Afrike bombardirali Neapelj. Pot do mesta jim je kazal žareč sij iz bližnjega ognjenika Vezuva. Napad je trajal 15 minut in bombe so napravile mnogo škode v prisanišču.

Zavezniki morajo razbiti osišču letališča, pred nemojte pričeti z invazijo. Zračna sila je namreč najbolj nevarna, kadar začne okupacijske čete iz izkrcavanjem.

Medtem je pa tudi Sicilija pod neprestanim bombardiranjem. Pristanišče Messina je glasom poročilo že popolnoma v razvalinah. Zaveznike bombe so razbile po Siciliji tudi vodne naprave in civilnemu prebivalstvu bodo kmalu začeli dajati vodo na mero.

Roosevelt je tudi za drugo fronto

Washington.—Ko so novinarji opomnili predsednika Roosevelta, da so Rusi zopet prišli na dan s zahtevo po drugi fronti, je odgovoril predsednik, da je on prav tako vnet zanj, kot so pa Rusi. Več pa ni hotel povedati, če bodo zavezniki odprli drugo fronto ali ne.

Tedenski koledar za racioniranje

MESO, sir, itd.—Rdeče znamke iz 2. knjige J, K, L, M in N so veljavne do konca junija. P so bile veljavne od včeraj; Q so bile veljavne 4. julija, R11. julija, S 18. julija. Vse te bodo veljavne do 31. julija.

ONZERVE—Plave znamke iz knjige 2—K, L in M so veljavne do 7. julija. N, P in Q bodo veljavne od 1. julija do 7. avgusta.

CEVLJI—Znamka 18 iz 1. knjige je veljavna do 31. oktobra.

SLADKOR—Znamka 13 iz knjige 1, ki kupi 5. funtov sladkorja, je veljavna do 15. avgusta; znamki 15 in 16 kupita vsakega dne.

KAVA—Znamka 24 je veljavna do 30. junija; znamka 21 je veljavna od 1. do 21. julija za en funt kave. Znamka 22 bo veljavna od 22. julija do 11. avgusta.

GAZOLIN—Znamka 6 iz knjige A je veljavna do 21. julija.

KURIVNO OLJE—Kupon 5 iz lanskega knjige je veljavna do 30. septembra. Lahko se napravi že prošnja za nove knjige.

novi knjigi bodo veljavni od 1. julija.

Ob 4. obletnici

Danes je preteklo štiri leta, od kar je umrl naš urednik Lojze Pirc. Njegov spomin še vedno bdi v živem spominu v naših sрcih. Nai mu bo miren izpočitek v zemlji ljubljene nove domovine.

Za pomoč domovini!

Dobri rojaki pomagajo, da naš barometer ne pada nazaj, ampak venomer leže nakvišku. Peti tisoček se sicer nekam dolgo zbirajo, pa ga bomo že dosegli, vsaj upamo, da ga bomo.

\$10,000

\$9,000
\$8,000
\$7,000
\$6,000
\$5,000
\$4,000
\$3,000
\$2,000
\$1,000

Zobozdravniški urad na Gvineji. — Modern sicer ni, toda za silo odgovarja vsem potrebam. Slika kaže, kako rojak z nogo vrvi stroj, s katerim brusi dentist vojaku zobe.

Ameriške podmornice so potopile 8 japonskih ladij, poškodovale 3

Washington. — Mornariško poveljstvo naznanja, da so ameriške podmornice potopile načrtnih osem japonskih ladij, vključno en rušilec. Akcija je bila na Pacifiku in v vodah Daljnega vzhoda.

Dodatno se poroča, da so podmornice poškodovale tri japonske ladje. Med potopljenimi ladji so zaznamovane sledeče: en polagalec min, en rušilec, en veliki transport, štiri tovorne in en mal skuner.

Predlog v zbornici proti stavkovni postavi

Washington. — Kongresnik Lesinski iz Michigana je vložil v poslanski zbornici predlog, ki naj bi odpravil nedavno sprejeti postavo proti stavkam.

Papež je poslal moko grškemu narodu

Vatikan. — Da nekoliko olajša veliko pomanjkanje med grškim narodom, je postal papež Pij XII. 65 ton moko stradajoči Grčiji. Moka je bila odpeljana na apostolskega legata v Atene, ki bo moko razdelil najbolj potrebnim ljudem.

—

Crnogorci so ubili laškega poveljnika

Washington. — Glasom oddajne rimskega radia, je bil komandan 28. italijanskega pešpolka, polkovnik Paolo Vercisi nedavno ubit v Črni gori. Italijanska radio oddaja se pritožuje nad "crnogorskim upornikom," da so ujeli polkovnika v zasedo v vsem njegovim spremstvom in ga ubili.

Indijanci so sprejeli k teamu Frank Doljacka

Clevelandski žogometni team "Indians" je najel za rednega igralca žoge Franka Doljacka. Doljack je igral z detroitskim teamom Tigers od 1930 do 1934. Potem je pa igral pri manjših ligah.

Walter Woznicki umrl

Zadet od kapi je umrl med Slovenci dobro poznani grocerist Walter Woznicki na Osage Ave. Pogreb bo v četrtek zjutraj iz cerkve sv. Stanislava.

BOJNA FRONTA

ANGLIJA — Ameriški bombniki so bombardirali podmorniško bazo St. Nazaire v Franciji. Angleški bombniki so sicer zopet leteli nad Nemčijo. Cilj še ni dan v javnosti.

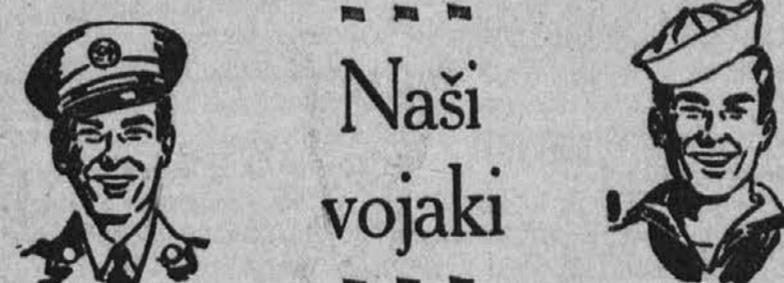
RUSIJA — Rusko vrhovno poveljstvo poroča, da so poskušali Nemci prebresti reko Donec, toda Rusi so jih vrgli nazaj.

PACIFIK — General McNarney, član generalnega štaba, je povedal v kongresu, da ima ameriška bojna sila iniciativu v rokah na Pacifiku. Prodiranje Japoncev se je zdaj obrnilo in se vedno bolj umiče proti domu. Ameriške podmornice so dozdaj potopile in poškodovale Japoncev 369 ladij; 190 so jih potopile, 29 najbržje potopile in 50 poškodovale.

Pogreb Agnes Petschauer

V četrtek ob 9:30 bo pogreb Agnes Petschauer iz Grdinovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in na Kalvarijo. Umrla je ob 8:55 v pondeljek zjutraj.

Naši vojaki

Po 10 dnevnom dopustu se je zopet vrnil v taborišče Camp Hood, Texas, Pvt. Edwin Baraga, sin Mr. in Mrs. Matt Baraga iz 15612 Saranac Rd. Tem potom se želi zahvaliti vsem svojim in prijateljem za prijaznost in naklonjenost za časa njegovega dopusta med njimi. Takoj po vrnitvi bo njegova stotnija odšla v drug kraj. Kako daleč, še ne ve.

Danes bo odšel nositi "puškico nabasano" naš dobri prijatelj Maks F. Traven, bivši gl. pomožni tajnik Slovenske dobrodružne zveze. Doma bo pustil mlado sogrobo Caroline in ogromno število prijateljev. Le fino se postavi, Maks, v lepi uniformi Strica Sama in kadar boš dobro premikastil Nemce, Japonce in Italijane, pa vse druge take tice, P. Bn. Co. C. Fort Moultrie, S. C.

V SOBOTO BO INVAZIJA, TRDIJO NEMCI

London, 28. junija. — Reuterjeva novinarska agencija trdi, da so dosegle Stockholm vesti iz Nemčije, da bodo Angleži in Amerikanci začeli z invazijo ne kasneje kot prihodnjo soboto.

Nobenih podrobnosti ni na razpolago, kako so prišli Nemci do tega datuma. Niti ni nobenega poročila, na kateri točki Nemci pričakujejo prvega udarca na evropski kontinent.

V preteklosti so naciji vselej navedli gotove datume, kadar so pričakovali kake akcije zaveznikov. To so delali z namenom, da bi zvedeli kake bolje informacije.

V London so zadnje čase dosegli vesti iz Evrope, ki zatrjujejo, da je Hitler poslal 50 divizij z ruske fronte v zapadno Evropo, da bodo za obrambo proti invaziji.

Zivilski "car" Davis je odstopil

Washington. — Predsednik Roosevelt je sprejel resignacijo Chester C. Davisa, ki je bil dozdaj zivilski administrator. Na njegovo mesto je imenoval bivšega Kongresnika Marvin Jonesa.

Davis je odstopil, ker se ni strinjal s predsednikovim programom glede prehrane in vladne denarne podpore producentom živil. V pismu na predsednika je Davis izjavil, da ne verjame, da bi federalna denarna podpora preprečila inflacijo razen, ako se narodu z davki ne odvzame nakupovalna moč.

Davis je postal administrator za prehrano 25. marca, ko je predsednik to pozicijo ustvaril. Davis je že večkrat izjavil, da bo odstopil, kadar se ne bo dobil kot zivilski administrator več oblasti.

Davis je odstopil, ker se ni strinjal s predsednikovim programom glede prehrane in vladne denarne podpore producentom živil. V pismu na predsednika je Davis izjavil, da ne verjame, da bi federalna denarna podpora preprečila inflacijo razen, ako se narodu z davki ne odvzame nakupovalna moč.

Policija v Clevelandu čekira vse klavnice, da dožene, kam gre meso, ki ga manjka

Urad za kontrolo cen in Clevelandska policija so zdaj na delu, da uničijo črno borzo, katero dolže za pomanjkanje mesa.

Mestna policija je večraj ustavila vsak truk, naložen z živilo, ki je bila kupljena na javni dražbi v klavnicih in potem odpeljana iz mesta.

Zupan Lausche je sklical za 6. julija v svoj urad zastopnike delavskih, civiličnih in verskih organizacij glede tega. Apeliral bo na te organizacije, naj med svojimi člani delujejo na tem, da ljudje ne bodo kupovali msa od črne borze, ker le na ta način se jo bo moglo uničiti.

Vlada je obtožila tri kemične tovarne konspiracije

Washington. — Justični oddelek vlade je obdolžil tri ameriške kemične tovarne, da so ustvarile svetovni kartel v zvezi z nemškimi, angleškimi, italijanskimi, japonskimi in drugimi dežurnimi interesi z namenom, da obvladujejo trg in cene. Kartel je obratoval do 30. julija 1920.

Pod obtožbo so sledči tovarne: National Lead Co., E. I. duPont de Nemours & Co. ter Titan Co. Tovarne so izdelovale tvarino, ki je najnjo potrebljana za izdelavo vojnega materiala in so same postavljale cene. V teh tovarnah je bil naložen kapital goril omenjenih inozemskeh interesov.

—

Rekordni izdatki za našo mornarico

Washington. — Predsednik Roosevelt je podpisal račun za \$33,000,000,000, kateri denar bo obiskal vse ročne mornarice v teku enega leta, začenši od 1. julija. To so največji izdatki v zgodovini Amerike za mornarico. \$5,000,000,000 je določen za nadaljnje 27,000 bojnih letal za mornarico.

—

Vesela vest

Družina Mr. in Mrs. Stanley Troha, 19109 Cherokee Ave. so obiskale vse rojenice 24. junija ter jo obdarile s zalo hčerkovo prvo rojstvo. Mati in dete se bodo počutita v St. Ann's bolnišnici. Mlada mamica je hči družine Mr. in Mrs. Laurence Seme iz 19601 Cherokee Ave., srečni atata pa je pa sin družine Mr. in Mrs. Leo Troha iz 19707 Arrowhead Ave., ki sta zdaj prvič postala starata ata in starata mama. Naše čestitke vsem skupaj.

Klub Ljubljana

Klub Ljubljana bo imel noč ob osmih sej se v navadnih prostorih. Članstvo je vabljeno, da se v polnem številu udeleži.

Družina John Jeskar, znani papirar in barvar, se je presejila na novi naslov in sicer 3604 E. 80. St. v svoj lastni dom. Telefonska številka je Diamond 8408. Sinko Raymond je priden raznašalec Ameriška Domovina.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

JAMES DEBEVEC, Editor

6117 St. Clair Ave.

Henderson 6638

Cleveland 3, Ohio.

Published daily except Sundays and Holidays

N A R O Č N I N A :
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četr leta \$2.00. Za Cleveland po pošti četr leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, do raznalažil: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50,
četr leta \$2.00.
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months.
\$2.00 for 3 months.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

No. 152 Tue., June 29, 1943

Barbarsko postopanje Italijanov z našimi ljudmi

Miha Krek, podpredsednik jugoslovanske vlade v Londonu je imel nedavno na londonskem radiu govor, v katerem je obelodanil in ožigal barbarsko postopanje Italijanov z našimi ljudmi, ki so jih natrpali v koncentracijska taborišča kot živinom. Med drugim pravi dr. Krek:

Težko bombardiranje Italije in Nemčije je vzbujalo največjo pozornost v minulem tednu. Posebno Italijani so mojstri v kričanju in polna so jim sedaj usta samih pritožb, kako barbarske so angleške bombe, ki nič ne pazijo kam padajo in rušijo vse, kar dosežejo. Ni še tako dolgo, da bi nam šlo iz spomina, kako so se Italijani hvalili in bili ponosni, da so mogli poslati nekaj svojih bombnikov obstrelavat London in Anglijo. Sicer so jih angleški topovi in bojna letala skoro dobesedno vse razbili, a njihove bombe so vendar tudi uničevalne. Mi Jugoslovani pa vemo, da se Italijani sami sebi niso zdeli prav nič barbarskim, ko so obstreljevali našo obalo in naša mesta.

Ko je že padla beseda o barbarstvu, pa bi rad podčrtal italijansko res barbarsko postopanje z nedolžnim našim prebivalstvom. Italijani posnemajo Nemce tudi v tem, da hlače svoje roparske nagone nad slovenskimi, hrvaškimi in srbskimi ženami, otroci, starčki in možni s tem, da jih enostavno polove na njih domovih in delavnicah, po poljih in cestah, jih kot živali odtrgajo od njihovega doma in natrapajo v svoja koncentracijska taborišča. Tam zanje ni pripravljenega niti stanovanja, niti hrane, niti druge človeške oskrbe. Nad 50,000 takih sužnjev naše narodnosti ječi in umira po raznih krajih Italije. Živiljenske prilike po teh taboriščih so tako strahotne, da umirajo po 20 do 40 ljudi na dan. 80 odstotkov novorjenih otrok v teh taboriščih je mrtvih rojenih. Po 10 in več tisoč ljudi živi v vročini in mrazu, v vetru in dežju pod milim nebom. Za snago in zdravstvo je tako nezadostno poskrbljeno, da nalezljive bolezni neomejeno in neubranljivo divijo in more; onim, ki so in bodo pri živiljenju ostali, pa puste trajne posledice. Tako Italijani ne delajo samo s prebivalstvom in okupiranih krajev, ampak tudi s svojimi lastnimi državljanji Slovenci in Hrvati iz Primorske in Istre. Kako naj to početje imenujemo drugače kot barbarsko. To je vojni zločin najhujše vrste, zločin, ki mora biti kot tak žigosan in kažnovan. Nič niso pomagale niti prošnje niti ponudbe mednarodnega Rdečega križa. Italija po nevrednem smatra ta vnebovpijoč greh za svojo notranjo zadevo in ne dopušča, da bi se mučenikom dostavljal pomoč kot vojnim ujetnikom. Celo interniranim jugoslovanskim častnikom in vojakom je to odrekla. Ne preostaja nam torej nič drugega kot pribiti, da tako nečloveško ravnanje kriči po kazni in maščevanju. Apeliram pa obenem pa italijansko ljudstvo, naj prisili svojo fašistično upravo, da preneha z zločinskim nečloveškim ravnanjem z našimi ljudmi, ker to kliče po kazni in maščevanju do neba. To naj si zapomnijo tudi Madžari, ki so vredni krvolčni učenci svojih učiteljev, Hitler in Mussolinija."

Sforzo so lepo prezrli

V času, ko so se vršile v Washingtonu konference v glavnem glede povojsne Evrope, niso italijanskega grofa Sforzo nič vprašali za nasvete. To je bilo nedavno, ko je bil tukaj angleški premier Churchill na obisku. Zelo je značilno, da niso državniki vprašali za mnenje človeka Sforzovega kalibra in v pogledu, ki se je toliko udejstvoval v italijanski oziroma evropski politiki in ekonomiji.

Kaj leži za vsem tem nam ni znano, čas bo šele zadevo pojasnil. Toda fakt je, da grof Sforza ni zaželen obiskovalec pri ameriškem državnem oddelku, dočim je bilo ameriško časopisje še pred kratkimi meseci polno njegovih izjav glede bodoče demokratične Italije, ko se bo rešila fašizma.

Grof Sforza, bivši italijanski minister, ki se nahaja v prostovoljnem pregnanstu v Zedinjenih državah, se je postavil na celo gibanja za svobodno Italijo, torej bi človek smatral, da deluje v soglasju z namerami Zedinjenih narodov. Da je bil zdaj tako na vsem lepem potisnjem na stran, je v gotovem oziru senzacija. Grof Sforza deluje, kot pravi, za odpravo fašizma v Italiji. To je cilj tudi Zedinjenih narodov. In da to dvoje zdaj naenkrat ne gre skupaj, da človeku misli, da se je zgodilo v diplomatskih krogih zaveznikov nekaj posebnega. Ali se deluje na kak kompromis s fašistično vlado v Italiji, ali morda z Savojsko hišo? To bo pokazala bodočnost, ker za vrata diplomacije navadni zemljani nimamo pogleda. Poročamo samo to, kar ve vsa javnost.

Kar se tiče nas Slovencev, ne bomo pretakali solz zaradi grofa Sforze in njegovega potisnjena v stran ob času washingtonskih konferenc. Od njega Slovenci ne morejo pričakovati nič dobrega in koristnega. Saj se je izjavil, ko je še igral dokaj važno vlogo z oziroma na osvoboditev Italije, da bo zahteval za Italijo vse one meje, ki jih je imela pred vstopom v vojno. To bi pomenilo, da bi Sforza ne izpustil iz rok Julijskih Krajine oziroma primorskih Slovencev. Sicer pa ne verjamemo, da bi bil kak drug italijanski

BESEDA IZ NARODA

Že štiri leta

Tako je pismo in tolik je dar v blagajno Pomožne Akcije Slovenskih Župnij od te zavedne katoliške žene in matere. Ne vem, če bo dobrí ženi všeč ali ne, ko bo videla svoje pismo v časopisih. Toda nisem se mogel premagati, da ga ne bi objavil. Tako rado se nam zgoditi, da jamramo po časopisih in se pritožujemo nad mrzloti in takimi nelepimi rečmi pri sebi in drugih, res ne vem, zakaj bi ne spregovorili tudi o topotih, katerih je med nekaterimi našimi ljudmi čudno veliko?

Dokaz o tej topotih je to pismo, ki sicer ni popolnoma bela vrana med pismi, vendar je eno najlepših, kar jih je zadnje čase priomalio v moj urad. Čast ženi, ki ga je pisala, drugim pa korajoč in dvoje pred oči: Prvič "termometer topote" v Ameriški Domovini," ki kaže že nekam v peti tisočak. Drugič pa dva naslova, ki sta:

P. Bernard Ambrozic,
Box 608,
Lemont, Illinois.

in
Mr. Anton Grdina,
1053 E. 62 St.,
Cleveland 3, Ohio.

Naši na farmah
Piše Anton Grdina

(Nadaljevanje)

Zakaj in kako je to, da niso vsi uspeli, ki so se v poznih letih podali na farme? Prvič je z farmo prav tako, kakor je z vsakim trgovanjem, če se ga otiši nevede kaj to zahteva od tebe, ki si se ga lotil. Mnogi so začeli ali poskusili farmo pod tem, ko so že njih moči pustili v tovarni; drugi, ki so preživeli več let z obrtni, bilo da so bili v gostilni ali v trgovini z grocerijo, kjer so tudi pustili veliki visok obeslik v obliki ljudne bezni, ki ne bo nikdar podrta.

Še par misli Vam, Mr. Pirc: Danes štiri leta ste mirno zaspali in od tedaj snivate večni sen, katerega Vam včasih kar zavidamo, ker borba za živiljeni obstanek nas mnogokrat silno utrdi in si skoraj želimo mirni kotichek v jamicu tihu, in kjer bi uživali večno bratoljubje, ki ga na svetu ni ...

Teh par vrstic, Vam poklana v blag spomin,

Albina Novak.

Kratko pismo veliko pove

P. Bernard Ambrožič

Na dan sv. Rešnjega Telesa sem prejel kot tajnik Pomožne Akcije Slovenskih Župnij naslednje pismo in sicer iz Detroita, Mich.:

"Tu Vam pošiljam DESET dolarjev za siromake v starem kraju. Pošljite, če morete tako, da bodo dobili največji siromaki med njimi.

To so prvi dolarji, ki mi jih je zasluzila hčerka po 12 letih šolanja. Ne bom jih zase prihranila da jih bom za siromake, tako sem si dejala. Saj nam je Jezus povedal: Kar ubogim pomagate, meni pomagate. Zato jih polagam Bogu na oltar.

Dandanes imamo še prav posebno priliko, da si kaj pridobimo za dušo. Tako bomo imeli lažje stališče pri poslednji sodbi. "Gospod, kdaj smo Te videli in kdaj smo Ti pomagali?"

Lepo bi bilo, če bi mnoge materje tako naredile in položile prve otrokove cente Bogu na oltar. Pozdravlja Vas R. Rosa." In teh je veliko, da so na far-

državnik kaj bolj popustljiv v tem oziru. Edino, na kar morejo Slovenci upati, je pravičnost Združenih narodov ob času mirovne konference. Če je ta gigantski boj na vsej zemeljski krogli res za svobodo in pravico, potem bodo tudi Slovenci dobili svoje. Ako ne bodo, potem bomo pripovedali svojim otrokom, naj se čez nekaj let zopet pripravijo na tretjo svetovno vojno. To ne radi slovenskega vprašanja samega, ampak, ker bo ponovljeno ozračje versajske pogodbe.

mah le ob nedeljah ali nekaj dni v tednu, drugače so pa v mestu v trgovini ali gostilni, eden izmed teh je tudi veletrgovec Mr. John Potokar, ki si je ustanovil farmo in dom, kamor odhaja parkrat na teden sem in tje. Pri njem sem se mudil nekaj dni in od tam sem hodil na obiske še do drugih. Radi tega pišem ta poročila, ker sem se nabral teh misli na farmah. Če gremo na farme jih začnemo ljubiti, posebno še sedaj v zlati spomladini naravi, katera oživila upanje in nadu, da bo farmar za svoje delo bogato nagrajen.

Ne morem reči, da se letos farmarji oziroma iz takega vidika na svoje polje, toda, farmar ve, da je, če tudi gospodarita suša ali moča, vseeno še sledi dovršitev žetve končno v zadovoljnost v jeseni, ko dozoreva sadež za sadežem, če tudi ne vsi, ki so bili posejani ali posajeni z velikim pričakovanjem. Mi ljudje smo ponavadi tako občutljivi, da če solnce ne sije takrat, ko bi mi radi, se že čmerno držimo v mislimo, da mora nebeški gospodar regirati vreme prav tako, kakor ga mi na naši njivi rabimo. Res je letos izvanredno vreme zamotano z dežjem in nevihtami. Ker so pa starejši in izkušenji farmarji vsega tega že naučeni, za to pa urede svoje parcele na farmi tako, da ena setev propade, da bo druga zadebla in tako bo pridelek zadosten, če bo enega manj, bo drugega več. Za to si ne delajo skrbni tako, kakor tak, ki je odvisen le od tega, kar je sadil in sejal z dočilom že vnaprej kolikor mirnikov ali bušljiv bo dobil nazaj. Kdor se imenuje in hoče biti znan kot farmar, ta mora farmo investirati tako, kakor v trgovsko podjetje. Z nič ne more pričakovati prav malo ali nič, to je pa tisto, kar mnoge zapelja, da kupijo farmo v pričakovaju, da bodo le iz farme jemali. Na farmi je treba pluniti v roke in nič odnehati vsake sape, nevihte ali slane se ne sme ustrašiti, vztrajnost dovršuje delo in rodni velike sadove, nobena investicija ni boljja od farme, nobeno drugo življeneje od farmarja ni veselje, to, če mu je družina zdrava in se je naredil sklep da odnehal ne bo za vsako malo nezgodo.

O Mr. Potokarjevih farmih ne bom pisal, posebno še za to ne, ker mi je naravnost prepovedal, rekel je: "Prepovem ti, da bi kaj pisal o meni dobrega, ker dobroga na meni tako ničesar ne najdeš." Ker ne smem kaj takega pisati, bom pa napisal kar hočem sam, rečem tole. Vse, kar zraste na Potokarjevi farmi bo zelo drag! Njegova farma je njemu za pokoro. Res je da on farmo ljubi kakor ženo, saj je največ radi žene farmo kupil in tako moderno hišo naredil. Sam se pa hodi pokorit na farmo parkrat na teden po par dni. Komaj se pripelje tje začne že kopati in orati, saditi in sejati, zgodaj vstane, gre v cerkev ministrica pri maši, gre k kušilu potem na njivo. S seboj pripelje enkrat na teden par hlapcev, vsakemu da orodja in pokaže kje in kako naj kopljeta poklicje še kuharico Mrs. Pavilino iz kuhi, da gre na njivo pomagat. Ta Pavilino je pa cel hlapec. Njo dobitje na njivi ali v grediše predno solnce vzhaja, grmeje in dež je niti iz njive ne prežene, če je na njivi premo-

kro in se vdere v blato, pa čevlje sezuje in tako sadi fižol, kapus (za zelje) in zgoden krompir. Ko je travu že do pa su vzame koso in gre ter kosi, da vse na okrog travu leži. Pačina je že v tretje v dova in pravi: Nič za to, če se dobri poštenjak, se poročim še v četrti. To je korenina, doma je iz Delnic na Hrvaskem pri Čabru. Čast taki delavki!

Pa še eno služkinjo imajo v Potokarjevi družbi, je tudi vdova, to je sestra Mr. Potokar, Frances, kateri je izročeno najvažnejše delo v varstvu, namesto soproga, Mrs. Anna Potokar, ki je bolna in mora imeti varstvo in pomoč, da se zamore sprehejati na okrog. Sestra Frances je učena bolniška posstrežnica z dolgimi izkušnjami in je naravnost sreča za hišo, za njenega brata in njegovo soproga, da imajo tako osebo pri rokah doma v družini. Koček vse to premičuje se mora čuditi, kako se vse na svetu dogaja in preživlja naprej. Krasen Potokarjev dom je ob enem posvečen kot za bolnico in na drugi strani pa rodotivni farmi, za katero obdelovanje največkrat Mr. Potokar najaime izvedenje-farmarje, da mu zemljo obdelajo v kolikor to za veselje hoče imeti. Tako upam, da nisem najmanje zapisal kaj takega, da bi zopet ne smel k Potokarjevih na stanovanje, povem pa lahko še to, da sem kosil tisto veliko travo na vrtu tako, da so me ponoči bole stare kosti, to sem storil radi tega, ker je tako delal tudi sam gospodar. Nečastno bi bilo biti pri hiši brez dela, kjer gospodar dela sam največ.

Z Mr. Potokarjem sem se peljal na Chardon, nazaj pa z Mr. Fred Lisjakom, ki je zet Mrs. Mislej, katera ima veliko farmo ne dalec iz Chardona. (Konec prihodnjih.)

Amerikanci na otoku Attu

Napisal Ivan Mali

Washington, junija (ONA) — Predstavili vam bom nekatero izmed mož, ki so prebredli mraz in vlogo Alaske, da preženejo Japonce iz otoka Attu.

Navadni ljudje iz naroda so, ki se norčujejo med seboj, češ da so "civilisti v uniformi," akoravno še nikdar ni bilo armade bolj borbenega duha in bolj nestrnpe, da se popade s sovražniki.

Najprej — junak brez imena. Scouti iz Alaske, katere je izvezbal Col. Lawrence V. Castner in ki nosijo slikovito ime "Castner's Cut-throats" so odkriti Japonci, ki si je izkopal voljoj jama na pobočju snežnega plazu.

Njegova jama je bila globoka in skrbno zaščitena. Scouti so večkrat poskusili priti do njega s spodnje strani, toda ni se jim posrečilo. Poskusili so nato odzgoraj, a njihovi poskusi, da ga ustrelje ali ubijejo z ročnimi granatami, so se zopet izjavili. Poskusili so torej s strategijo.

Eden izmed njih je vzel polovico plahite za šotor, jo razgrnil in postavil na postojanko na misli, da bo opustil nadaljnje ofense. Morda je premestil svoje baterije in drugo bojno silo, kako drugo fronto, ko je opazil straže z novimi rezervami.

Toda sinoč je pa zopet padel in to polnoma nepriljubljeno. To pot je pa jasna straže, ki je obenem in naše straže, ki je popolnoma nepriljubljeno. To je vzdruženje, da se jih posreči, da ne vzeče z drugimi, ki so sva lastne izgubili v boju.

Ost

Sivčevi spomini

HUMORISTIČNA ČRTIČICA

Spisal Silvester K.

škoda imel je torej po nem izrek ſe zasmehovala midva z gospodarjem sva korist. Jaz sem imel to da ſe mi je vſed svoje zane jakosti godilo bolje, kar pa je imel to dobro je baron miroval napram in ſe ga izogibal. Nekaj bilo ſram, nekaj pa ſe je bil pretrdne kmetiske

dobrega življenja pri gospodarju ſem takoj lep in vrl korenjak, ſe dopadel vsakomur, ſem prišel pred oči. Moškemu so začele dozadne leteti od dne do dolj in bolj in hišo. Ker se zdela ſkoda, da bi me razprosto in težavno delo in ker je vedel dobre konjske lastnosti, ſe je naposled k prodaji mal sem v druge roke. Ka pa začudim, ko me moškemu odpelje črez nebaronov hlev. Bil je le navidezno moj gospodar za prav pa le posredec, ker ſi je bržas baron v glavo, da me hoče način imeti, a ni hotel — vojni užaljeni časti tudi ni priti v dotiku s kmetom, mu je na prav občutljiv vcepil celo drugačno prenje o vrednosti kmetiske.

Sicer bi pa baron sam bil nič opravil pri naku. Kakor je moj dosedanje ſtar sovražil oholga plesa, pokazal bi mu bil gohrbet in rekel: "Kaj, tebi ame so duri in hajd z Bo. Sicer . . ." sem prišel v baronov hlev, mnogo brigalo. Kdor prekoličkaj sveta in živi teh, sedaj v onih razmestane — posebno če je nekako mirnodušen. Tuovi službi ſe mi je godilo. Ker sem pa živel dosebolj v preprostih odnosih, do golj nisem mogel dolgo vedenemu organju s krtčami in enakimi prijami. Kmalu pa sem prišel različnih gledajočih gospodov, kar me je izpodbjalo in mi privikrat dalo občutiti neko posebno čuvstvo, katero ſe imenuje častilepnost. Bile so za zdaj samo predvaje. V nekaterih dneh sem bil na dirkališču že kakor doma in nisem mogel drugače, da sem pustil vsakega konja zadaj. Res mi je prenognokrat pomanjkovalo sape, pa ugnati ſe nišem dal po nočem tekmecu. Prišel je glavni dan dirke. Ljudstva ſe je kar trlo za ograjo in vozov in konj je bilo od vseh krajev. Tačko je okrog mojega barona zbrala gruča gospodov, nekateri pa so obstopili mene, gledali me od nog do vrha, od glave do repa in zopet narobe in kimali ter kimali, kakor bi bil konj. Prerad bi jim bil pokazal kopita, češ, ko sem bil nlad, sem bil zrebe, zdaj sem pa konj in nič drugega, pa opustil sem takšno početje, ker ſe bili zelo raznovrstne izkušnje in ker nisem hotel svojemu gospodarju delati nadležnosti.

In začela ſe je dirka. Najprej so dirkali jezdci drug za drugim kakor kobilice po senožetih in eden si je celo zlomil roko, ker ſe mu bolj mudilo kakor njegovemu konju; kakor klopčič ſe je pognal konju črez glavo, in ko ſe je parkrat prekocil, obležal je mirno ob dirkališčni cesti. Drugi gospodje ſo mu šele pomagali iz pozabljivosti ter ga postavili na noge, češ, drugokrat pa skači po tistih udih, katere ti je Bog dal za skakanje, roki pa v takni v zep, che ju drugače ne znaš uporabit ali pa che ſte ti napot. (Dalje prihodnjic.)

Let's Buy Our Way to VICTORY With War Bonds!

Balkan je ključ Evrope

Vplivni list Washington Post je objavil pod gornjim naslovom članek bivšega bolgarskega poslanika v Beogradu, Koſte Todorova, iz katerega primašamo naslednje izvlečke:

Ako ſe bodo zaveznički odločili napasti Italijo iz Severne Afrike, bodo v istem položaju — toda v obratnem smislu, kakor v Tuniziji. Invazija Evrope z velikimi sredstvi — in le invazija z velikimi sredstvi ſe utegne posrečiti — je mogoča le v dveh smereh. Zaveznički morejo napasti v zapadni Evropi — Franciji, Belgiji ali Nizozemski — pri čemer bi ſe opirali na bazo v Veliki Britaniji, ali pa morejo napasti iz jugovzhoda, preko Turčije na balkanski polotok.

Invazija Balkana bi nudila zedinjenim narodom velike ugodnosti. Te operacije bi ſe opirale na Turčijo, na njene močne vojaške sile in zaloge surovin, ter na Bližnji Vzhod, kjer zaveznički razpolagajo z velikimi rezervami ljudi in materiala. Poleg tega pa bi invazija podpirale politične in vojaške razmere v različnih balkanskih deželah.

Umetnost je, da ſe spominjam dejstva, da ſe je prva svetovna vojna zaključila na Balkanu. Zaveznička vojska je prebila fronte bolgarskih čet dne 14. septembra 1918 in že dne 29. septembra izsilila brezpogojno predajo. Turčija, ki je bila radi tega odtrgana od svojih zavezničkov v centralni Evropi, ſe je predala dne 29. oktobra; armada Nemčije ſo ostale osamljene na svojem umiku na zapadni fronti in ſo komaj 12 dni pozneje tudi kapitulirale.

Okupacija Balkana bi zedinjenim narodom nudila naslednje:

1. Zaveznički bi kontrolirali Bospor in Dardane, ter dobili v roke najkrajšo pot v Rusijo.
2. Zaveznički bi tako postali

gospodarji črnega morja in voda v najvažnejšo evropsko povodno pot, Donavo. Dobave iz Nemčije, namenjene njenim vojskam, ki ſe nahajajo v južni Rusiji, bi bile silno otežkočene — kar bi podprlo rusko ofenzivo v tem sektorju.

3. Nemčija bi izgubila nekatere neobhodno potrebne surovine. Rumunija, Bolgarija in Jugoslavija, dobavljajo Nemčiji ogromne količine živeža, a Rumunija je povrh tega edini važni producent petroleja, ki zalaga Nemčijo.

4. Vsi balkanski narodi bi brez dvoma podpirali invazijsko armado. To sodelovanje pa bi moralni zaveznički skrbno pripraviti ſe pred začetkom invazije.

V tem slučaju je zelo verjetno, da bi bolgarski narod in njegova vojska prešla na stran zedinjenih narodov. Isto velja za Rumunijo, kjer je zvezza z Nemčijo v narodu skrajno nepopularna. V Jugoslaviji in Grčiji, prav posebno pa v Jugoslaviji, ſo vojaške sile že dejansko organizirane in pripravljene na to, da podpirajo invazijske armade zedinjenih narodov.

Zaveznička okupacija Balkana bi pomagala sovjetskim vojskam, dočim bi Nemčijo odrezala od bistveno važnih dobar. Čim bi zavezničke vojske predrle na obalo Jadranskega morja, bi postal položaj Italije nemogoč. Politična situacija na Balkanu: in zaveznička akcija na tem polotoku, je največje važnosti za bodoči razvoj dogodkov v tej vojni.

(J. I. C.)

Niso ravn običeni za k kakšnemu banketu, vendar pa bo jed vseeno dobro teknila našim fantom v Buna okrožju na Novi Grineji. Poleg pošte je zanje najveseljša novica, kadar jih trobentac pokliče k jedi.

General Charles de Gaulle, voditelj bojujoče se Francije, si ogleduje častno stražo v Severni Afriki levi na sliku pa je general Henri Giraud.

ZADNJI ROKOVNJAC

Humoreska, Spisal Janko Mlakar

mu je kar naravnost reklo:

"Gotovo nameravate biti vi tisti 'vitezki rešitelj,' na katerega ſe zanaša Ema."

Toda Brtoncelj ſe ni jezik prav nič. Namuzal ſe je in mirono odvrnil:

"Zakaj pa ne; kar ſe ni, ſe lahko ſe zgodi."

Mož je rad govoril v verzih in je koval tudi pesmice.

Tako drugi dan ſe pa priomeja Šoba prav potuhnjeno in nas povabi v Brtonceljevem imenu za v nedeljo popoldne v Šisko h "Kameniti mizi."

"Fant bi v resnici rad postal 'vitezki rešitelj' Eme," pravil nam je skrivnostno, "zato ſe želi ſi znam posvetovati, kako bi ſe to izpeljal."

V nedeljo smo torej sedeli pri "Kameniti mizi" Brtoncelj, Griža, Šoba, Cokljaj in jaz. Šoba nam je takoj začel razlagati zakaj ſmo ſe ſešili:

"Gospod Brtoncelj tu ſi želi pridobiti naklonjenost gospodčne Eme. Zato bi ji rad storil kako veliko uslugo; najraje bi jo rešil iz smrte nevarnosti. Upa pa, da ſe mu ponudi na našem izletu na Kamniško sedlo priložnost, pri kateri pokaže gospodčni, kako gori njegovo ſrečo zanj."

Toda vidite, gospod Brtoncelj, ſtvar ni tako enostavna. Zakaj na potu na Kamniško sedlo ni lahko spraviti koga v smrtno nevarnost. Šli bodemo lepo po stezi in nikjer nam ne bo treba plezati po strmih skalah. Slednjič, če bi ſe tudi posrečilo, da bi gospodčina padla v kak prepad, bi vi gotovo ne tvegali svojega življenja in hoditi pobrat polomljene ženske kosti.

Jaz sem mnogo premišljeval in prišel do tega, da ſo nam rokovnjači edina rešitev iz zategate. Ako bi nas ti napadli, počakal bi gospod Brtoncelj prav lahko ſvoj pogum in ſvoj ljubezen."

"Seveda," vtakne ſe Griža vmes, "priči bi pokazal pete."

"Tiho," posvari ga Tone Šoba, sedaj imam jaz besedo. V govor segati ni olikan. — Toda vrnimo ſe ſe stvari.

Najſitnejše je, ker ni upanja, da bi ſo rokovnjači napadli. Morda bi jih mogli kje najeti; kaj menite, gospodje tovariši?"

Nato smo nekaj časa vſi molčali in iskali modrih nasvetov v dolgih požirkih.

(Dalje prihodnjic.)

Kupujte vojne bonde!

DELO DOBIJO

Nedržavljeni!

Ali mislite o bodočnosti? Ali bi hoteli delo, ki bo tudi po vojni?

Potem delajte za

HOTEL STATLER

Čista, tih, krasna, mirna okolica, prjetne sobe za odpocitek in restavracija za uſlužence. Počitnice s plačem — prosta zavarovalnina.

Dela ſo odprta za:

ŽENSKA-KUHARICA

1 do 10 zvez

ZA POMOČ PRI PECIVU

12 do 9 zvez

Predznanje ni potrebno

LIKALCI ZA KROJACNIKO

Od 6 zvez do 2 zlata

ZA ČIŠČENJE PONOČI

Predznanje ni potrebno

NADZORNIK ZA NOČ. ČIŠČENJE

Predznanje ni potrebno

SOBARICE PODNEVI ALI PONOČI

MOŠKI ČEZ 60 LET STARI

Vsakojaka dela, za ves dan ali samo za delno.

Ne ozira ſe na starost ni vam treba znati angleščine.

Zglasite ſe osebno v uradu

med 9 in 5

HOTEL STATLER

E. 12th in Euclid Ave.

(153)

Horizontal in

Vertical Boring

Mill operatorji

Layout Man
Machine Shop

Machine Assemblers

Inspectator za
Machine Shop,
na velikem delu

Crane Operator

Radial Drill
Operatorji

Barvarji

Structural Fitters

PLAČA ODURE

Ako ſte zdaj v vojnem delu, morate dobiti dovoljenje, da ſte na razpolago.

THE WELLMAN
ENGINEERING
CO.

7000 CENTRAL AVE.

(157)

Snažilke za
kafeterijo

Velika plača od ure in
bonus.

Zglasite ſe v

Thompson Aircraft Products
Company

23555 Euclid Ave.

(153)

Ženske se sprejme

Sprejme ſe ženske za važno
delo, v starosti 18 do 45 let. V
oddelku za klobase in sekanje.
Plača od ure in overtime. Pred-
znanje ni potrebno.

Ohio Provision Co.
2254 W. 61. St.

(154)

MALI OGLASI

Garaža v najem

Odda ſe v najem garaža. Zglasite ſe na 1172 Norwood Rd.

(153)

Sobo išče

Jožef Berčan iz Drage pri Višnji gori, po domača Matija ali Matičev Jože, išče ſobo pri znamcih prijateljih ali sorodnikih. Pred leti je bil pri Tony Zaviršku na St. Clair in 33. cesta. Nazadnje je delal pri Sheets Elevator na Broadway. Kdor ima kaj primerenega, naj sporoči na 723 E. 160. St. (153)

Stanovanje iščejo

Iščem stanovanje 3 ali 4 sob za mater in otroka; najraje med E. 60. St. in 80. St. Poklicite Mrs. C. Knuth, HE 7919.

